

رویکرد خبرگزاری جمهوری اسلامی

به جنگ تحمیلی^(۱)

بعثی را از خاک میهن اسلامی بیرون برانند، بلکه در جبهه های جنوب پیشرفتهایی را به دست آورند، به گونه ای که رژیم عراق را به تکاپو اندازند تا با کمک استکبار جهانی و مجامع بین المللی، آتش بس و صلح را برقرار کند.

در دوران سخت دفاع مقدس، آگاهی و اطلاع به هنگام از وضعیت جبهه های جنگ، برای مسئولان و مردم امر خطیر و مهمی بود که می توانست تصمیم سازیها و برنامه ریزیهای به موقع را ممکن کند و تجاوز دشمن بعثی را به شکست بکشاند. وظیفه خطیر اطلاع رسانی از جبهه های جنگ، انعکاس وضعیت پشت جبهه ها و تقویت روحیه مردم و رزمندگان، هشدارهای به موقع برای آنکه جمهوری اسلامی بتواند ابتکار عمل را در دست داشته باشد، به عهده رسانه های جمعی، به ویژه خبرگزاری جمهوری اسلامی بود.

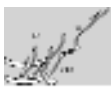
در جریان هشت سال دفاع مقدس، ایران در انجام وظایف خطیر خود هرگز کوتاهی نکرد و خبرنگاران و عکاسان در جبهه های حق علیه باطل حضور پرشور، فعال و مسئولانه ای داشتند و حتی جمعی از آنها به درجه رفیع شهادت رسیدند و تعدادی نیز به جمع جانبازان و آزادگان پیوستند.

امروز نه تنها مسئولان نظام، بلکه مردم یاد شهیدان دفاع مقدس، به ویژه شهیدان ایران را گرامی می دارند و ارزش و منزلت تلاش شبانه روزی آنها را در انعکاس چهره واقعی دفاع مقدس درک می کنند.

بی گمان، در بررسی رخدادهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، حماسه دفاع مقدس، از دیدگاه امت اسلامی مهم ترین رخداد تاریخی تلقی می شود.

جنگ با تمام مصیبتها، ناگواریها و تلخیهایش، خاطره های شیرین تاریخی از ارزشهای ایثار، فداکاری، وحدت و مودت، همدلی و هم فکری و همراهی مسئولان و مردم به یادگار گذاشته است که تمامی آنها موهون افکار بلند بنیان گذار انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) است. سخنان گوهریار امام امت (ره) در این دوران، نه تنها روحیه رزمندگان اسلام را تقویت می کرد، بلکه در پشت جبهه، وحدت و حمایت مردمی، ایثار و فداکاری و پرورش نسل از جان گذشته ای را به همراه داشت که در تاریخ تمدن ایران بی سابقه است. با وجود آنکه دشمن بعثی فرصتی برای رشد و نمو جمهوری اسلامی نوپای ایران باقی نگذاشت و کمتر از دو ماه پس از پیروزی انقلاب خونین، مأموریت طرح براندازی آن را با هدایت استکبار جهانی به سرکردگی امریکای جنایتکار اجرا کرد، اما رهنمودهای امام امت (ره)، تلاش و ایثار رزمندگان اسلام و حمایت و پشتیبانی همه جانبه امت مسلمان ایران، پیروزیهای نخستین تجاوزکاران را در اشغال خاک کشورمان به کامشان تلخ کرد. یکسال و نیم پس از آغاز جنگ تحمیلی، نیروهای اسلام توانستند موقعیت خود را تثبیت کنند و با انجام عملیات گوناگون، نه تنها دشمن

(۱) در تهیه این گزارش، سرکار خانم امرالهی، معاونت پژوهشی خبرگزاری همکاری صمیمانه ای را با فصلنامه داشتند که به این وسیله از زحمات ایشان قدردانی می کنیم.

به امید آنکه نسل جوان و آینده‌کشور با پاسداشت یاد شهیدان انقلاب اسلامی بتواند، تداوم‌بخش راهشان باشد؛ راهی که استقلال، آزادی، ستیزه‌جویی با استکبار و مستکبران، ایثار و گذشت و فداکاری یک ملت در راه آرمانهای والای اسلام و رهبری پیامبرگونه امام امت (ره) شاخصه‌های اصلی آن را تشکیل می‌دهد و ملت سرافرازی را در صحنه تاریخ به جهانیان نشان می‌دهد.

در ذیل چکیده‌ای از تعدادی از پژوهشهایی که خبرگزاری جمهوری اسلامی درباره جنگ تحمیلی تهیه نموده، آورده می‌شود.

حضور فعال خبرنگاران و عکاسان ایران در خطوط مقدم جبهه، به ویژه در عملیات‌های پی‌درپی نیروهای اسلام در برابر لشکر کفر موجب شد که تصویر واقعی حماسه‌های دفاع مقدس برای مسئولان و مردم روشن باشد. خبرها، گزارشها و عکسهای ایران در این دوران، نه تنها انعکاسی جهانی داشت، بلکه مجموعه‌ای ارزشمند بود که برای آیندگان به یادگار مانده است. گزارشهایی که در قالب بولتنهای مختلف ارائه شده، اسناد تاریخی معتبری برای ملت ایران محسوب می‌شود؛ در ذیل، خلاصه‌ای از چند تا از این بولتن‌ها آورده می‌شود و در ادامه آن، فهرستی از بولتنهایی که در زمینه جنگ هشت ساله توسط خبرگزاری جمهوری اسلامی تهیه شده ارائه می‌گردد.

نگاهی به چگونگی شکل‌گیری تجاوز رژیم عراق به خاک جمهوری اسلامی ایران

محقق: ع. سحرخیز
تاریخ تألیف: ۱۳۶۳/۶/۳۰

پیروزی انقلاب اسلامی، سقوط شاه و فقدان کشوری که بتواند نقش ژاندارم منطقه را بازی کند، باعث شد تا سران رژیم بعث عراق و صدام تکریتی از همان روزهای نخست، در صدد برآیند تا از موقعیت به دست آمده بهره ببرند و خود را حاکم بلامنازع منطقه معرفی کنند. به همین دلیل، رژیم عراق پیش از آغاز رسمی جنگ، بارها، از زمین و هوا به حریم میهن اسلامی تجاوز کردند. نخستین حمله در ۱۳ فروردین ماه سال ۱۳۵۸، در شرایطی انجام شد که هنوز بیش از پنجاه روز از پیروزی انقلاب اسلامی و یک روز از همه‌پرسی جمهوری

تخلیه کند.

به موازات اقدامهای تجاوزکارانه، رژیم عراق خاک این کشور را در اختیار نیروهای ضدانقلاب چپ و راست قرار داد تا این مزدوران به عنوان پایگاهی برای تجاوزها و نقل و انتقالهای مالی و نظامی از آن سود جویند.

هم‌زمان با این تغییر و تحولات، رسانه‌های گروهی کشورهای غربی و عربی نیز با پشتیبانی تلویحی از رژیم عراق، می‌کوشیدند تا ارتش این کشور را قدرتمند و نیروهای نظامی ایران را ضعیف جلوه دهند.

به دنبال برنامه‌های استکبار جهانی، نخست، حمله نظامی امریکا به طیس در ۱۵ دیهشت ماه سال ۱۳۵۹ انجام شد که با امدادهای غیبی به شکست انجامید و امریکا به دلیل ناتوانی در آزادسازی جاسوسان خود از دست دانشجویان مسلمان پیرو خط امام (ره)، به اتفاق هم‌پیمانانش برای

اسلامی ایران نگذشته بود. در این روز، شهر مهران مورد تجاوز هوایی جنگنده‌های عراق قرار گرفت.

در اواخر سال ۱۳۵۸، به ویژه روزهای نخست سال ۱۳۵۹، با افزایش تجاوزهای مرزی عراق، سران این رژیم دیگر نتوانستند ماهیت پلید خود را پنهان نگاه دارند و کم‌کم، اهداف توسعه طلبانه خود را آشکار کردند و از ایران خواستند تا سه جزیره راهبردی تنب کوچک، تنب بزرگ و ابو موسی را

ضربه زدن به انقلاب اسلامی توطئه جدید را طراحی کرد. کشورهای عضو بازار مشترک اروپا، امریکا و ژاپن، از ۱ خرداد ماه سال ۱۳۵۹، محاصره اقتصادی خود را علیه ایران آغاز کردند و یک ماه و نیم بعد، دولت امریکا خلاف تمامی قوانین بین‌المللی، داراییهای ایران را در این کشور مسدود کرد.

پس از لغو قرار داد ۱۹۷۵ از سوی رژیم عراق و اعلام منطقه خلیج فارس به عنوان منطقه جنگی، نمایندگان از

حضور فعال خبر گزاران و عکاسان خبر گزاری جمهوری اسلامی در خطوط مقدم جبهه، به ویژه در عملیاتهای پی در پی نیروهای اسلام موجب شد، تصویر واقعی حماسه‌های دفاع مقدس برای مسئولان و مردم روشن شود

و در نهایت، استفاده از سلاحهای شیمیایی منجر شد و مناطق نظامی و مسکونی را هدف حمله‌های شیمیایی قرار داد. بعثت‌ها با راهزنی هوایی و ربودن یک هواپیمای مسافربری در تاریخ ۶ شهریور ماه سال ۱۳۶۳ بیش از پیش، رسوا و به برگرداندن سرنشینان این هواپیما ناچار شدند.

چهار سال مقاومت و پیروزی

تهیه کننده: گروه تحقیق خبر گزاری جمهوری اسلامی

نگاه گذرایی به عملیات کلاسیک رزمندگان اسلام چهار سال مقاومت و پیروزی، نام بولتنی است که در ۳۱ شهریور ماه سال ۱۳۶۳ خبر گزاری جمهوری اسلامی منتشر کرد. در مقدمه این بولتن، هدف استکبار در تحمیل جنگ به ایران محدود کردن انقلاب اسلامی در مرزهای کشور، سرنگونی نظام نوپای جمهوری اسلامی و روی کار آوردن یک رژیم مطیع در ایران و محور اجرای راهبرد امریکا صدام حسین معرفی شده است.

حرکت نظامی عراق علیه ایران از خرداد ماه سال ۱۳۵۸ با بمباران دهکده‌های مرزی غرب ایران آغاز شد و در آبان ماه سال ۱۳۵۸ حمله بالگردهای توپدار عراقی به واحدهای ارتش و ژاندارمری ایران صورت گرفت. در آذر ماه سال ۱۳۵۸، پاسگاه مرزی برمیدآباد را تصرف کرد. آتش سنگین نظامیان عراقی در نوار مرزی ایران در زمستان سال ۱۳۵۸ تداوم داشت. در فروردین ماه سال ۱۳۵۹، صدام خروج ایران را از جزایر تنب کوچک، تنب بزرگ و ابوموسی خواستار

بغداد با پیام کتبی صدام حسین برای سران کشورهای عربی عازم این کشورها شدند تا آنان را در جریان جزئیات طرح آینده صدام قرار دهند. کشورهای مرتجع منطقه نیز این اقدام صدام حسین و برنامه‌های آینده وی را تأیید کردند و رسانه‌های کشورهای غربی و عربی کوشیدند تا آنجا که می‌توانند در تحلیلهای خود به نیروهای عراق روحیه دهند. رادیوهای بی.بی.سی، صدای امریکا، کلن، اسرائیل و نشریه‌هایی همچون الوطن، کریستین ساینس مانیتور و نیویورک تایمز تمام تلاش خود را در زمینه ارائه آمار و تحلیلهایی که از ضعف نیروهای نظامی ایران و قدرت ارتش عراق حکایت داشت، به کار بستند و با این زمینه‌سازها در ۳۱ شهریور ماه سال ۱۳۵۹، جنگ تحمیلی عراق علیه ایران به طور رسمی آغاز شد.

تحمیل جنگ به ایران از سوی استکبار به دست صدام حسین با اهداف مختلف کوتاه و بلند مدتی همراه بود که عمده آنها عبارت‌اند: از بین بردن جمهوری اسلامی ایران، تضعیف دو کشور ایران و عراق و از بین بردن امکان همکاری آنها در مبارزه با اسرائیل، کاهش صدور نفت ایران و ایجاد نارضایتی در داخل، ایجاد شرایط مساعد برای تثبیت گروهکهای ضدانقلاب، مطرح کردن ایران به عنوان دشمن شماره یک اعراب، ایجاد شرایطی برای آزادسازی گروگانهای امریکایی و نیز حضور نظامی استکبار در منطقه خلیج فارس.

نیروهای متجاوز عراقی که دو ماه پس از آغاز جنگ پی برده بودند که قدرت مقابله با نیروهای اسلام را ندارند، از اوایل آذر ماه سال ۱۳۵۹ کوشیدند در بخشهای تصرف کرده خود در خاک ایران مستقر و با کمک به اصطلاح ناجیان صلح بین‌المللی از یک سو و استفاده از بمباران موشکی و هوایی و به کار بردن توپخانه و خمپاره‌انداز از سوی دیگر، صلحی تحمیلی را به ایران بقبولانند، اما مسئولان دلسوز جمهوری اسلامی از همان آغاز اعلام کردند که تا بیرون راندن نیروهای متجاوز به مبارزه خود ادامه خواهند داد.

۱۰۵ روز پس از آغاز جنگ تحمیلی، نخستین طرح تهاجمی لشکریان اسلام در تاریخ ۱۴ دی ماه سال ۱۳۵۹ اجرا و ارتفاعات چغالوند آزاد شد. از آن پس، این عملیات ادامه یافت تا در تاریخ ۵ مهر ماه سال ۱۳۶۰ به شکست حصر آبادان انجامید و بدین ترتیب، مناطق اشغال شده یکی پس از دیگری، از اشغال دشمن درآمد.

عملیات جنایتکارانه صدام، به بمباران مناطق مسکونی، حمله به چاههای نفتی ایران و آلوده کردن آبهای خلیج فارس

منظور پیشگیری از سقوط آبادان و آزادسازی محورهای آبادان - ماهشهر و آبادان - اهواز صورت گرفت و با موفقیت انجام شد؛

- عملیات طریق القدس در تاریخ ۸ آذر ماه سال ۱۳۶۰ که به آزادسازی ۱۵۰ کیلومتر از اراضی بستان منجر شد و ارتباط جبهه های شمالی و جنوبی دشمن از طریق تنگه چذابه قطع شد؛

- عملیات مطلع الفجر در تاریخ ۲۰ دی ماه سال ۱۳۶۰ در غرب کشور که به پاکسازی قصر شیرین، باز پسگیری دشت گیلانغرب و تسلط بر ارتفاعات غرب انجامید؛

- عملیات یا امیرالمؤمنین در ۲۹ دی ماه سال ۱۳۶۰ که به موازات عملیات مطلع الفجر در ارتفاعات ریچاب غرب و گاری آغاز و به پاکسازی کامل ارتفاعات راهبردی عبو، تپه های گل سفید، پیش رنگین و پاسگاه توت خشکه منجر شد و راه عبور نیروهای اسلام به سوی شرق در بید (در شمال عراق) راهموار کرد؛

- عملیات محمد رسول... در تاریخ ۱۲ دی ماه سال ۱۳۶۰ که در محور نوسود - میسانو با موفقیت انجام شد، (۱۲ دی ماه سال ۱۳۶۰)؛

- عملیات تنگه چذابه که در پاسخ به تک دشمن برای اشغال دوباره بستان، در تاریخ ۱۴ بهمن ماه ۱۳۶۰ صورت گرفت و با موفقیت انجام شد. در این عملیات، صدام خود، رهبری تهاجم نیروهای عراقی را به عهده داشت که با مقاومت دلیرانه نیروهای اسلام روبه رو شد و با تحمل تلفات و خسارات سنگین به اجبار، عقب نشینی کرد؛

- عملیات فتح المبین، در ۲ فروردین ماه سال ۱۳۶۱ که به آزادسازی ۶۰۰ کیلومتر مربع از اراضی غرب دزفول، باز پسگیری جاده دزفول - دهلران، تپه بلتا و پادگان عین خوش انجامید، این عملیات در چهار مرحله انجام شد و خسارتهای سنگینی را به ارتش عراق وارد آورد.

- عملیات بیت المقدس که در سه مرحله انجام گرفت:

در مرحله نخست در تاریخ ۱۰ اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۱، بیست کیلومتر دیگر از جاده اهواز - خرمشهر آزاد شد و هشتصد کیلومتر مربع از اراضی غرب رودخانه کارون پاکسازی و شماری از روستاهای منطقه از اشغال ارتش عراق در آمد.

در مرحله دوم در تاریخ ۹ اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۱ هشتصد کیلومتر مربع دیگر از اراضی غرب جاده اهواز - خرمشهر آزاد شد و نیروهای عراقی از ۲۵ کیلومتری اهواز و نیز هویزه عقب نشینی کردند.

شد. در خرداد ماه سال ۱۳۵۹، ارتش عراق مانوری را در نوار مرزی ایران انجام داد و پس از آن، حمله های فرسایشی و ایذائی علیه مواضع نظامی ایران را آغاز و سراسر مرز دو کشور را مین گذاری کرد. در مقابل، ایران برای نخستین بار در پاسخ به حمله های ایذائی عراق، چند پاسگاه مرزی این کشور را هدف قرار داد. در شهریور ماه سال ۱۳۵۹، رژیم عراق برای حمله سراسری به ایران آماده شد و در ۳۱ شهریور ماه با حمله نظامی صد فروند جنگنده عراقی به اهداف نظامی و اقتصادی ایران جنگ تمام عیار را آغاز کرد. در پاسخ به بمباران اهداف نظامی - اقتصادی ایران، در بامداد ۱ مهر ماه سال ۱۳۵۹، ۱۴۰ فروند جنگنده جمهوری اسلامی ایران اهداف نظامی و اقتصادی عراق را هدف حمله قرار داد.

در جمع بندی چهار سال نخست جنگ تحمیلی عراق علیه ایران می توان گفت این دوران را می توان به سه مرحله تقسیم کرد:

در مرحله نخست، یعنی از ۱۵ شهریور ماه تا پایان مهر ماه سال ۱۳۵۹، ابتکار عمل در دست عراق بود و بخشهایی از خاک میهن اسلامی به تصرف بعثتها در آمد.

در مرحله دوم، فرماندهان ارتش و سپاه پاسداران کوشیدند تا دشمن را متوقف کنند. این مرحله حدود یکسال و نیم طول کشید.

در مرحله سوم، رزمندگان اسلام ابتکار عمل را در دست گرفتند و با اقدامهای تهاجمی وسیع، خاک میهن را از لوث وجود بعثتها پاک کردند.

عملیات نظامی ایران در مرحله سوم چندین عملیات نظامی گسترده را شامل می شد:

- عملیات ثامن الائمه (ع) که در تاریخ ۵ مهر ماه سال ۱۳۶۰ به

ماه سال ۱۳۶۱، در شمال فکه؛ عملیات والفجر یک ۲۱ فروردین ماه سال ۱۳۶۲، در محورهای فکه و دهلران؛ عملیات والفجر دو ۲۹ تیرماه سال ۱۳۶۱، در منطقه کردستان؛ و عملیات والفجر ۳، در فاصله هفتصد کیلومتری منطقه عملیاتی والفجر ۲ در ۸ مرداد ماه سال ۱۳۶۲ انجام شد.

در همین حال، عملیات والفجر ۴ در سه مرحله به اجرا درآمد. مرحله نخست در ۲۸ مهر ماه سال ۱۳۶۲، برای راندن نیروهای عراقی از مریوان، مرحله دوم در ۳ آبان ماه سال ۱۳۶۲، در مناطق جنوبی بانه و مرحله سوم در ۱۱ آبان ماه سال ۱۳۶۲، در منطقه مرزی مریوان و بانه انجام گرفت. در عملیات والفجر ۴ در مجموع هشتصد کیلومتر مربع از اراضی ایران و عراق آزاد شد.

عملیات والفجر ۵ در ۲۶ بهمن ماه سال ۱۳۶۲، در جنوب دهلران با موفقیت انجام گرفت، ارتفاعات مهم منطقه

در مرحله سوم در ۴ خرداد ماه سال ۱۳۶۱ نیروهای اسلام با پیشروی به سوی شلمچه و قطع تنها جاده ارتباطی دشمن موفق شدند که پس از ۵۷۸ روز اشغال، خرمشهر را آزاد کنند. در جریان عملیات بیت المقدس، در مجموع، حدود ۳۶۰۰ کیلومتر مربع از سرزمین اسلامی ایران از لوث وجود دشمن پاک و شهر اهواز از تیررس توپخانه دشمن خارج شد؛ - عملیات رمضان در ۲۲ تیرماه سال ۱۳۶۱ که در آن، نیروهای اسلام با عبور از خط مرزی حدفاصل شلمچه و طلایه پاسگاه عراقی زید را تصرف کردند، خسارتهای سنگینی به دشمن وارد و شصت کیلومتر از خاک میهن اسلامی را آزاد کردند؛ - عملیات مسلم بن عقیل در تاریخ ۹ مهر ماه سال ۱۳۶۱ که در آن، نیروهای اسلام به نیروهای صدام در ارتفاعات مناطق سومار یورش بردند و ارتفاعات مشرف بر نفت شهر را آزاد کردند؛

به دست رزمندگان اسلام افتاد و صد کیلومتر مربع از اراضی ایران و عراق پاکسازی شد. و در عملیات والفجر ۶ در ۲ اسفند ماه سال ۱۳۶۲ محور بستان و استان العماره مد نظر بود و دهها کیلومتر مربع از مناطق تحت اشغال دشمن آزاد شد؛ و - عملیات خیبر در تاریخ ۳ اسفند ماه سال ۱۳۶۲ که طی آن، رزمندگان اسلام جزایر مجنون شمالی و جنوبی را تصرف و شماری از روستاهای عراق در حدفاصل هورالهویزه و شرق

- عملیات محرم در ۱۰ آبان ماه سال ۱۳۶۱ که در حوالی ارتفاعات جمال حمیرین و محور شمال فکه در سه مرحله انجام شد که طی آن، نیروهای اسلام موفق شدند پاسگاه بیات و ده حوزه نفتی به ظرفیت روزانه ۲۵ هزار بشکه، دو پاسگاه چم سری و ربوط و سه قله مهم در ارتفاعات مشرف به عراق را آزاد کنند؛ - عملیات والفجرهای عملیات والفجر مقدماتی در ۱۷ بهمن

شیمیایی) در جریان دیدار دبیرکل از تهران و بغداد در ماه آوریل سال ۱۹۸۵، بحث شد.

در تداوم انجام عملیاتهای نظامی، ایران در تاریخ ۹ ماه فوریه سال ۱۹۸۶، تهاجمی را علیه قلمرو عراق آغاز کرد و هنگامی که جنگ شدت گرفت، بار دیگر، عراق به استفاده از سلاحهای شیمیایی روی آورد. در این زمان ایران، اقدام عراق را به سازمان ملل متحد اعلام کرد، اما اینبار نیز، بغداد با رد اتهام، جمهوری اسلامی را به استفاده از چنین سلاحهایی متهم کرد. در ۱۲ ماه فوریه سال ۱۹۸۶، ایران ادعای استفاده عراق از سلاحهای شیمیایی را تکرار و اعزام گروه تحقیق سازمان ملل به ایران را خواستار شد.

در ۲۴ ماه فوریه سال ۱۹۸۶، شورای امنیت قطعنامه ۵۸۲ را تصویب کرد که در آن، به اقدامهای اولیه ای که بروز جنگ، ادامه و تشدید آن را موجب شد، اشاره کرد. همچنین، تأسف خود را از به کارگیری سلاحهای شیمیایی که با پروتکل ۱۹۲۵ ژنو مغایر است، اظهار نمود. در همین حال، استقرار آتش بس فوری، عقب نشینی نیروها، تبادل اسیران و پذیرش میانجیگری برای پایان دادن به محاصره دو کشور را در این قطعنامه مزبور خواستار شد.

در ۲۵ ماه فوریه سال ۱۹۸۶، دولت ایران صدور این قطعنامه را گام مثبتی در زمینه محکومیت عراق به عنوان مهاجم دانست و پایان یافتن عادلانه این جنگ را خواستار شد.

پس از تصویب قطعنامه ۵۸۲، گروهی متشکل از چهار کارشناس، که پیشتر در ماه مارس سال ۱۹۸۴، تحقیقاتی را انجام داده بودند، به مدت چهار روز به ایران اعزام شدند و گزارشی را در تاریخ ۷ ماه مارس سال ۱۹۸۶، به دبیرکل سازمان ملل تقدیم کردند.

دبیرکل ضمن ارائه گزارش کارشناسان به شورای امنیت، با اظهار تأسف یادآور شد که: کارشناسان استفاده نیروهای عراقی از سلاحهای شیمیایی را علیه نیروهای ایرانی در جریان تهاجم ایران به خاک عراق، تأیید کرده اند و وی نیز این اقدام دولت عراق را به شدت محکوم می کند.

گزارش هیئت اعزامی مراجعه؛ بازبینی اسناد و مدارک؛ روش شناسی؛ جنبه های پزشکی؛ شیمیایی و جنبه های مربوط به جنگ افزارها؛ گواهی عراقیها و نتیجه گیری را شامل می شد.

در تهیه گزارش این هیئت، دیگر گزارشهای ارائه شده در مأموریتهای سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵ نیز در نظر گرفته شده بود. در گزارش جدید، نسبت به شمار زیاد شهیدان ناشی از مواد

دجله آزاد کردند.

احداث پل خیبر روی هورالهویزه، با ابتکار، طراحی و اجرای نیروهای اسلام از موفقیتهای به دست آمده در عملیات ویژه خیبر بود.

استفاده رژیم عراق از سلاحهای شیمیایی

تهیه کننده: گروه تحقیق خبرگزاری جمهوری اسلامی در ماه مارس سال ۱۹۸۴، خاویز پرز دکوئیار بنا به درخواست دولت جمهوری اسلامی ایران و پس از مشورت با دولت عراق، گروهی از کارشناسان را برای بررسی ادعاهای ایران مبنی بر به کارگیری سلاحهای شیمیایی از سوی عراق، انتخاب کرد. گزارش این کارشناسان در ۲۶ ماه مارس سال ۱۹۸۴، به شورای امنیت سازمان ملل تسلیم شد و دبیرکل در تاریخ ۲۹ ماه ژوئن سال ۱۹۸۴، از هر دو دولت ایران و عراق رعایت مفاد کنوانسیون ۱۹۲۵ ژنو را درخواست کرد که ایران بدان پاسخ مثبت داد.

همچنین، بنا به درخواست دولت ایران در ماه آوریل سال ۱۹۸۵، دکوئیار از کارشناسان پزشکی گروه نامبرده خواست تا مجروحان شیمیایی ایرانی که در بیمارستانهای اروپا بستری بودند، معاینه کنند. نتیجه گزارش کارشناس مزبور در ۲۴ ماه آوریل سال ۱۹۸۵، به شورای امنیت فرستاده شد. در ماه مارس سال ۱۹۸۵، دبیرکل سازمان ملل طرحی هشت ماده ای را برای دستیابی به راه حلی برای پایان بخشیدن به جنگ تحمیلی به دولتهای ایران و عراق تسلیم کرد که درباره یکی از موارد مطرح شده در این طرح (پایان دادن به استفاده از سلاحهای

مجروحان عراقی در تهران به دست آمد که طبق آنها، جراحاتشان با بمبهای شیمیایی هواپیماهای عراقی در حال حمله به مواضع ایرانهای ایجاد شده است. همچنین، یک خلبان عراقی دستگیر شده تأکید کرد که هواپیماهای عراقی در حمله به مواضع ایرانیان از بمبهای شیمیایی استفاده می کرده اند.

عناوین پژوهشهای تهیه شده توسط خبرگزاری جمهوری اسلامی

- ۱- ع. سحر خیز؛ بررسی تأثیر جنگ تحمیلی عراق علیه ایران بر روی اقتصاد عراق، ۱۳۶۲/۹/۲۲.
- گروه تحقیق خبرگزاری؛ تأثیر جنگ ایران و عراق در منطقه خلیج فارس، ۱۳۶۴/۳/۱.
- آ. یعقوبی؛ کاربرهای سرمایه گذاری جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۴/۴/۱۲.
- آ. منصور آذر؛ مذهب و استراتژی در جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۴/۹/۴.
- م. انصاری فرد؛ جنگ ایران و عراق؛ کینه توزی، مصیبت، ضایعات، ۱۳۶۴/۱۲/۹.
- ت. مشرقی؛ پیامدهای اقتصادی جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۵/۷/۱۴.
- خ. هدایتی؛ جنگ ایران و عراق؛ مفاهیم سیاسی، ۱۳۶۶/۴/۲۹.
- ه. نامور؛ بررسی اجمالی مسائل روز جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۶/۸/۲۷.
- ت. مشرقی؛ آنتونی پارسونز و جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷/۶/۱۶.
- خ. هدایتی؛ سیاست انگلیس در قبال جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷/۶/۳۰.
- م. پایا؛ معرفی رساله: ایران و عراق، بنیاد نهادن بر کار فرو بسته، ۱۳۶۷/۹/۲۱.
- م. پایا؛ معرفی کتاب جنگ ایران و عراق: آثار و مفاهیم، ۱۳۶۸/۶/۲۰.
- م. رئیسیان؛ ایران و عراق عرصه نبرد فرهنگ ها، ۱۳۷۰/۱۲/۷.

شیمیایی در ایران و ماهیت و گستردگی جراحتهای وارد شده به قربانیان حمله های شیمیایی ابراز نگرانی شد. در همین حال، به گزارشهای سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۴ اشاره شد. در این گزارشها، استفاده عراق از سلاحهای شیمیایی علیه نیروهای ایرانی را تأیید شده و آمده بود که به رغم درخواستهای سازمان ملل، حمله های شیمیایی عراق علیه نیروهای ایرانی همچنان، در مقیاس گسترده تر از پیش ادامه دارد.

جنبه های پزشکی این گزارش بر اساس آزمایشهایی که فاصله زمانی ۲۷ ماه فوریه تا ۲ ماه مارس سال ۱۹۸۶ روی سی مجروح جنگی در بیمارستانهای لبافی نژاد، بقیه الله، والفجر (موقت) در تهران و بیمارستانهای شهید بقایی و سیدالشهدا (ع) (موقت) در اهواز از سوی پزشکان متخصص در این مأموریت صورت گرفته بود و همچنین، بر اساس آزمایش روی ۴۲ مجروح که از اهواز به تهران منتقل شدند و معاینه سردستی از حدود ۳۰۰ مجروح در بیمارستان موقت سیدالشهدا (ع)، ۳۰۰ مجروح در بیمارستان موقت والفجر، چهل نفر مجروح در بیمارستان لبافی نژاد و حدود هشتاد نفر در بیمارستان بقیه الله، تنظیم شده بود. همین طور ۲۳ جسد معاینه شد و نیز گزارشهایی از چهار پزشک ایرانی که خود، در معرض سلاح شیمیایی قرار گرفته بودند، دریافت شد. گزارشهای متعدد مقامهای پزشکی ایرانی از این حکایت داشت که حدود دو هزار تن از کسانی که در معرض سلاحهای شیمیایی قرار گرفته اند، در بیمارستانهای اهواز و حدود ده هزار تن در بیمارستان موقت والفجر در تهران معالجه شده اند. تغییر یافته ها و زخمها در بدن مجروحان معاینه شده موجب شد که هیئت به اتفاق به این نتیجه برسد که این مجروحان در معرض بمبهایی قرار گرفته اند که از هواپیما پرتاب و در تماس با زمین منفجر شده اند.

این گزارش بالینی و تحلیلی ثابت می کند که تغییر بافتی و زخمهای مشاهده شده در مجروحان جنگی با سلاح شیمیایی موسوم به اپیریت صورت گرفته که ترکیب شیمیایی آن بی.ای.اس دوکلرو اتیل سولفور است. تجسسها نشانه ای مبنی بر استفاده مجدد از گاز تابون را که در تحقیقهای سال ۱۹۸۴ دیده شده بود، نشان نمی دهد. در بررسی گودالهای متعددی در محل بمباران در حوالی آبادان، بخارهای گاز خردل یافت شد. همچنین، خاکهای حاوی گاز خردل از گودال ایجاد شده با بمب شیمیایی که نتیجه حمله روز قبل عراق به یک بیمارستان صحرایی بود، جمع آوری شد. همچنین مدارک مهم جدید در جریان مصاحبه با